

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w powiecie wolińskim w latach 1974 i 1975

Bogdan Jakuczun

Inwentaryzację przeprowadzono na obszarze byłego powiatu wolińskiego według podziału administracyjnego z 1973 r. Granice powiatu zostały wprawdzie częściowo zmienione w 1974 r., zdecydowano się jednak pozostać przy obowiązujących poprzednio z uwagi na ich bardziej naturalny charakter.

Użytkowanie powierzchni powiatu wolińskiego (528 km²) przedstawiało się następująco: pola i łąki 26,1%, lasy — 24,6%, wody — 49,2%.

Pierwsze informacje o stanie bociana białego na obszarze Uznamu i Wolina podał Holzfuss (1935). Średnie zagęszczenie w 1934 r. wynosiło na tych wyspach 10,9 pary/100 km², a po obliczeniu lasów — 15,3 pary/100 km². W latach powojennych Noskiewicz (1966) opublikował spis gniazd sporządzony na podstawie ankiet.

Według inwentaryzacji przeprowadzonej w 1974 r. na Wolinie były 24 gniazda, nie licząc tych, które spadły z różnych przyczyn lub zostały zwalone przy przebudowie dachów. W 1975 r. stwierdzono istnienie 27 gniazd. Zagęszczenie bociana w obu

TABELA II

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w byłym powiecie Wolin w latach 1974—1975

Results of White Stork nests census in the district of Wolin in 1974—1975

Rodzaj danych Data	Liczba gniazd Number of nests		Rodzaj danych Data	Liczba gniazd Number of nests		Rodzaj danych Data	Wartość Value	
	1974	1975		1974	1975		1974	1975
H	24	27	HPm 5	—	—	JZG	30	35
HP	14	14	HPm 4	—	2			
HB	—	6	HPm 3	4	4	JZa	2,14	2,5
HE	1	—	HPm 2	8	7	JZm	2,14	2,5
HO	9	7	HPm 1	2	1	StD	5,2	5,2
Hx	—	—	HPm x	—	—			
HPm	14	14	HPo (m)	—	—	WiSt	—	—
HPo	—	—	HPo (—)	—	—			
HPx	—	—	HPo —	—	—			
			HPo x	—	—			

TABELA III

Miejsca założenia gniazd bociana białego w byłym powiecie Wolin w latach 1974—1975
Nests location of the White Stork in the district of Wolin in 1974—1975

Miejsce założenia gniazda Nest location	Liczba gniazd Number of nests		Procent gniazd Per cent of nests	
	1974	1975	1974	1975
Budynki z dachem miękkim (strzecha itp.) Buildings covered with soft materials (straw, reed, rush)	17	16	70,8	59,3
Budynki z dachem twardym (dachówka itp.) Buildings covered with hard materials (tile, eternit, roofing paper)	3	4	12,5	14,8
Budynki ogółem Buildings — total	20	20	83,3	74,1
Kominy, wieże, ruiny Chimneys, towers, ruins	—	1	—	3,7
Słupy linii elektrycznych i telefonicznych Telegraph and electric poles	—	—	—	—
Drzewa Trees	4	6	16,7	22,2
Inne Others	—	—	—	—
Razem Total	24	27	100,0	100,0

latach było takie samo i wynosiło 5,2 pary/100 km² (tab. II). Jeżeli za podstawę do obliczenia przyjmie się tylko powierzchnię łąk i pól, to zagęszczenie wyrażało się liczbą 10,1 pary/100 km². Stan ten jest zbliżony lub nieco niższy w porównaniu ze stanem z roku 1934.

Rozmieszczenie gniazd doskonale oddaje charakter badanego terenu — bocian biały osiedla się głównie we wschodniej części wyspy, zajętej prawie wyłącznie przez pola uprawne (ryc. 5), co stwarza dogodne warunki dla tego ptaka. Na pozostałym obszarze Wolina przeważają lasy i rozległe trzciniska; te ostatnie pokrywają wszystkie drobne wysepki usytuowane przy ujściu Świny.

Wszystkie znalezione gniazda bociana białego były umieszczone w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań ludzkich, a ogromna większość (20 na 24) znajdowała się na budynku z dachem miękkim. Na drzewach zarejestrowano jedynie cztery gniazda — trzy na jesionach i jedno na dębie (tab. III). W myśl nowych przepisów dachy słomiane są likwidowane. W związku z powyższym należałoby zachęcić ludność do budowy podpór na nowych dachach, bądź na okolicznych drzewach.

Ryc. 5. Rozmieszczenie gniazd bociana białego w powiecie wolińskim w latach 1974–1975: 1 — H (HO, Hx, HB, HE), 2 — HPm, 3 — drogi, 4 — linie kolejowe, 5 — granica państwa, 6 — rzeki i jeziora, 7 — tereny zabudowane, 8 — lasy

Fig. 5. Distribution of White Stork nests in the Wolin district in 1974 — 1975: 1 — H (HO, Hx, HB, HE), 2 — HPm, 3 — roads, 4 — railways, 5 — boundary of the country, 6 — rivers and lakes, 7 — areas built up, 8 — forests

2

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w powiatach szczecińskim i choszczeńskim w 1975 roku

Wojciech Zyska

W przeprowadzonej w 1975 r. inwentaryzacji gniazd bociana białego objęto kontrolą dwa były powiaty: szczeciński i choszczeński. W obu tych powiatach inwentaryzowano poprzednio gniazda bociana białego w latach 1962 i 1963 (Noskiewicz 1966).

Były powiat szczeciński należy pod względem geograficznym do Niziny Szczecińskiej. Jego powierzchnia wynosiła 665 km², a średnia wysokość terenu 25 m n. p. m. Użytki rolne zajmowały 37,3% powierzchni, zaś łąki i pastwiska 14,1%.